Nr. 18. Poznań, dnia 18 sierpnia 1926 Rok II.

ELEKTRO- i RADJOTECHNIKA

BEZPŁATNY DODATEK DO NR. 33 „RYNKU METALOWEGO I MASZYNOWEGO“

Środki pomocnicze radjoamatora.

W postępie całokształtu życia nowoczesnego zajmuje pierwsze miejsce technika; dzięki inicjatywie i wytrwałości ludzi pilnych i ambitnych powstają wynalazki i ulepszenia, o których ludzkość przed niewiele jeszcze laty nie marzyła.

Do wynalazku takiego zaliczyć należy przedewszystkiem radjo; to też nic dziwnego, że liczne zastępy amatorów rzuciły się w ten labirynt, w którego licznych i ciemnych schowkach spoczywają ukryte tajniki. Szybki rozwój radjotechniki należy zawdzięczać w dużej mierze tym osobnikom, którzy przy pomocy najprymitywniejszych środków pomocniczych bez gruntowniejsz. wyszkolenia stwaszali — kierowani wprost nadzwyczajną intuicją — rzeczy, które wytrawnego fachowca wprowadzały w zdumienie. Z tysięcy tych najrozmaitszych i nieraz najdziwaczniejszych pomysłów potrafił niejeden fachowiec wydobyć i skrystalizować ulepszenia, dzięki którym robi radjotechnika olbrzymie kroki naprzód. Radjoamatorów — tych dłubaczy i szperaczy nie wolno lekceważyć i należy się im pomoc pod każdym względem.

Do budowy radjosprzętu nie wystarcza sama znajomość istoty radja; połączona jest z nią znajomość szeregu środków pomocniczych i dlatego, spiesząc z pomocą radjoamatorom, będziemy zamieszczali od czasu do czasu artykuły, których zadaniem będzie omówienie poszczególnych najważniejszych środków pomocniczych, ich cel i zastosowanie w radjotechnice.

Jednym z najważniejszych środków pomocniczych radjoamatora jest dobry izolator. Wśród całej masy środków izolacyjnych za najidealniejszy uważaną jest przez amatorów parafina. Spotyka się ją w handlu w tabliczkach 2—4 cm. grubych, koloru szklistomlecznego, jako produkt destylacyjny ropy naftowej; zależnie od gatunku topi się ona pomiędzy 38 a 68° C a gatunki twardsze i cięższe topliwe znajdują większe zastosowanie. W celu przeprowadzenia izolacji nasyca się dane przedmioty parafiną. Odnosi się to oczywiście w pierwszym rzędzie do drzewa, które należy gotować możliwie najcieńsze. Najczęściej przecina się grubsze kawałki na cieniutkie deseczki, gotuje w parafinie, a następnie skleja lub gotuje grubsze pod zmniejszonem ciśnieniem. W tym celu łączy się zwykłą zalutowaną blaszankę z konserw zapomocą wlutowanej rurki i gumowego węża ze strumiennicą (pompą prądową — Wasserstrahlpumpe). Podtrzymując małym palnikiem parafinę w stanie płynnym (nie doprowadzać do wrzenia) można najwyżej w dwunastu godzinach każde drzewo doskonale nasycić parafiną.

Jeżeli chodzi o cienkie powłoki to najlepiej rozpuścić parafinę w benzynie lub ksylolu. W ksylolu rozpuszcza się parafina bardzo szybko; trudniej natomiast w benzynie. Drobno pokrajaną parafinę należy zalać benzyną i umieścić w pobliżu pieca, zachowując wszelkie środki ostrożności ze względu na niebezpieczeństwo ognia. Koncentraty ponad 10 proc. są bezcelowe, ponieważ parafina już podczas nakładania zasycha, odpada z łatwością nie wniknąwszy w drzewo. Parafina posiada stałą dielektryczną względnie małą 2, pojemność zatem pomiędzy przewodnikami jest mniej uzależniona jak u celuloidu.

Celuloidu, będącego sztucznym produktem z nitro - celulozy i kamfory, należy używać z większemi środkami ostrożności jak parafiny, ze względu na łatwą zapalność i zdolność wybuchową. Celuloid jest pod względem mechanicznej wytrzymałości lepszy od parafiny. Ponieważ jego stała dielektryczna wynosi 4, posiada kondensator z celuloidem jako dielektrykiem, w stosunku do parafinowanego papieru pojemność podwójną. Rozpuszczony w acetonie lub alkoholu eterowym daje się użyć do dowolnie cienkich powłok.

Jeżeli już zaczepiło się o dielektryki, to należy wspomnieć, że do kondensatorów blokowych stosuje się najwięcej cienki papier przepojony parafiną lub celuloidem. Do kondensatorów zmiennych można używać powłok celuloidowych. Wolnonośne szpule nie należy o ile możności powlekać; jeżeliby jednak tego wymagały względy mechaniczne, należy użyć czystego wosku lub parafiny.

Dobrze izolującą żywicą jest kalafonja, wyróżniająca się tanością i dużą siłą klejącą. Należy ją ogrzewać wolno, ponieważ się łatwo spala. Bez domieszek jest kruchą, a pomieszana z olejem w dowolnym stosunku daje doskonałą masę klejącą. Także pomieszana z parafiną (1—2 części parafiny na 1 część kalaf.) przestaje być kruchą i może zastępować drogą parafinę. Mieszanina kalafonji z olejem jest doskonałem uszczelnieniem dla akumulatorów, a prócz tego tak parafina, jak i kalafonja są odporne na działanie kwasów.

Zbliżonym pod wzgl. właściwości mechanicznych do mieszaniny kalafonji i parafiny jest szelak, właściwości jego izolacyjne zależne są jednakże od jakości szelaku.

Poleca się deseczki montażowe używać 4 mm. grube, względnie dwie warstwy 8 mm. grubych kawałków drzewa wygotowanych w parafinie, wybajcowanych nigrozyną. Szpule przesuwalne powlekać celuloidem, szelakiem, woskiem, parafiną lub mieszaniną parafiny i kalafonji (1:2).

Najlepszą masą do wypełniania wgłębień jest mieszanina kalafonji i parafiny. Przez domieszkę asfaltu można ją zabarwić na czarno. Nie należy natomiast używać sadzy.

Co do farb, należy dokładnie zbadać jakiego one są pochodzenia, jeżeli ma być zachowany pierwszy i najważniejszy warunek — dobra izolacja.

Z punktu wyklucza się wszystkie farby przewodzące prąd elektryczny. należą do nich tusz chiński, którego składnikiem jest sadza, a zatem przewodzący węgiel, następnie wszystkie farby, będące solami metali lub zawierające molekuły metali. Do nich należą: biel ołowiana, cynkowa, żółcień chromowy, minja, litopon, cynober itd., następnie te wszystkie farby anilinowe, które pojawiają się w handlu zanieczyszczone solami metali. Najodpowiedniejszą farbą także pod względem koloru (stalowy) jest nigrozyna, następnie rozanilina, rubina, eozyna itp. Tak samo ważnym — jak farba sama — jest środek rozpuszczający. Woda studzienna lub wodociągowa nadaje się mniej od destylowanej. O ile barwnik rozpuszcza się w alkoholu, wystarcza zwykły spirytus. Przy nakładaniu farbą jest lepiej pociągnąć kilka razy więcej rozcieńczoną farbą jak raz gęstą. W ten sposób otrzymuje się powłoki równomierniejsze. Malować należy zawsze przed gotowaniem w parafinie.

Przy łączeniu przewodów nie należy nigdy używać wody lutowniczej. W wypadkach, w których musi być stosowaną, należy rozpuścić cynk w kwasie solnym. Rozpuszczać go należy powoli w małych kawałkach i to tak długo, aż ustanie tworzenie się gazu (wodoru), poczem dodaje się z początku kroplami o ⅓ zawartości amonjaku.

Jako cyny lutowniczej używa się stopu, składającego się z równych części cyny i ołowiu. Ażeby ją utrzymać wkłada się ostrożnie kawałeczki cyny do ołowiu roztopionego. Często używa się jako materjału lutowniczego metalu Wooda, który posiada bardzo niski punkt topienia (około 65°). Składa się on z 4 części ołowiu, 2 części cyny, 7 części wizmutu i 1 części kadmu. Jako środka lutowniczego przy spajaniu ołowiu używa się kalafonji.

Ze względów izolacyjnych należy unikać kleju. Jako uniwersalny środek do klejenia rozpowszechniony jest klej rybi pod nazwą syndetikomu, choć tańszym i równie dobrym klejem jest dekstryna. Stanjol można przylepić do szkła lub kauczuku najlepiej odrobiną białka z jaja kurzego.

Do polerowania metali używa się mieszaniny z 9 części stearyny, 38 części tłuszczu baraniego, 2,5 części kalafonji i 2,5 części oleju stearynowego. Kauczuk poleruje się najpierw zgrubsza szmirglem, następnie papierem szklistym, a wreszcie mieszaniną równych części caput mortuum i oliwy. Jeszcze lepszy połysk można osiągnąć przez polerowanie mieszaniną kredy i oliwy. W pierwszym wypadku używa się korka, w drugim waty. Tyle narazie o chemicznych środkach pomocniczych.

Inż. R. Hub.

Budowa akumulatorów syst. Tudor.

Ref. wygł. przez p. inż. Buławskiego na zebraniu Zw. Przeds. Elektrotech.

W krótkim referacie pozwolę sobie Panom przedstawić genezę powstania w Polsce pierwszej fabryki akumulatorów, syst. Tudora w Utracie pod Warszawą jak i sposobie fabrykacji płyt stacyjnych.

Znany przemysłowiec Inż. F. Müller, który od roku 1893 był wyłącznym przedstawicielem na byłe Król. Kongresowe fabryki akumulatorów Tudor w Petersburgu, po wojnie światowej nawiązał stosunki handlowe między innemi z fabryką akumulatorów „Tudor“, „Societá Génerale Italiana Accumulatori Elettrici“ w Melzo pod Medjolanem. Wyroby tej fabryki w krótkim czasie zyskały ogromny zbyt na terenie Rzeczypospolitej, a to z powodu pierwszorzędnej jakości, nieustępującej pod żadnym względem wyrobom niemieckim jak i lepszej konjunkturze z powodu niskiej waluty włoskiej. Pertraktacje z fabrykami w Niemczech i Anglji nie dały żadnego pozytywnego wyniku, jedynie pertraktacje z fabryką włoską zostały na początku zeszłego roku uwieńczone pomyślnym rezultatem i licencja „Tudor“ przeszła drogą sprzedaży w ręce konsorcjum polskiego, na czele którego stanął Inż. Müller. Powyższe konsorcjum w maju zeszłego roku przystąpiło do budowy nowoczesnej fabryki akumulatorów z własną bocznicą kolejową w Utracie na terenie 20-tu morgowym. Budowa fabryki została ukończoną z końcem roku zeszłego a normalny ruch fabryczny został zapoczątkowany z dniem 1. stycznia b. r. Mocą umowy, fabryka włoska służy fabryce polskiej fachowemi radami i wszelkiemi ulepszeniami w tej dziedzinie jak i nowoczesnem urządzeniem maszynowem. Kierownikiem technicznym fabryki jest inż. Braun, który z ramienia konsorcjum polskiego przebywał pół roku w fabryce włoskiej dla nabycia praktyki i wtajemniczenia się w sposób fabrykacji.

Ciekawą rzeczą jest, że tak fabryki niemieckie jak i angielskie ze względów czysto-konkurencyjnych nie zgodziły się na odstąpienie licencji dla Polski, a jedynie fabryka włoska za stosunkowo niską cenę bo 50.000 zł, dopomogła nam do stworzenia tej tak ważnej placówki, decydującej o samowystarczalności naszej w tej branży. Fabryka polska jest dzisiaj własnością Tow. Akc. o kapitale zakładowym 350.000 zł. Fabryka pracuje jedynie surowcem polskim, a mianowicie czysty ołów hutniczy podwójnie rafinowany sprowadza z Polsk. Górnego Śląska, gdzie i zagraniczne fabryki akumulatorów pokrywają częściowo swe zapotrzebowanie.

Płyty wyrabiane są tylko z czystego hutniczego ołowiu a jedynie na listwy i mostki oraz wybicia naczyń drewnianych jest używanym ołów stary.

Fabrykacja płyt dodatnich:

Płyta jest jednolitą. Masa czynna wytworzona jest na samej płycie i dlatego tworzy z samą płytą jedną organiczną całość. Płyta jest równomiernie obłożona cienką warstwą masy. Przy ładowaniu i wyładowaniu zachodzi zmiana objętości masy czynnej, a mianowicie przy wyładowaniu objętości zwiększa się, gdyż $PbSO_4$ zajmuje większą objętość niż PbO_2. W konstrukcjach z płytami nasmarowawanemi, masa podczas wyładowania pęka, a ponieważ nie stanowi organicznej całości z szkieletem płyty, więc opada. Zmiana objętości odbija się tem gwałtowniej im większemi prądami obciąża się płytę. Dlatego płyty z masą nasmarowaną nadają się tylko przy obciążeniu niewielkimi prądami. (Charakterystyka płyt Tudora).

Ważnym czynnikiem, decydującym o dłuższym lub krótszym żywocie płyty, jest obciążenie na jednostkę powierzchni płyty. Otóż płyta wielko-powierzchniowa ma tę nadzwyczajną zaletę, że obciążenie na jednostkę powierzchni jest bardzo małe. Tak n. p. płyta J 2 ma rozwiniętą dwustronną powierzchnię 100 dcm^2. Największy dopuszczalny prąd 18 amperów, czyli na 1 dcm^2 powierzchni przypada

$$J = \frac{18}{100} = 0{,}18 \text{ Amp.}$$

Dla bateryj wyrównawczych dopuszczalny prąd dla płyt tych samych wymiarów J_2, jest jednogodzinny 37 amperów. Możemy to uczynić dla tego, że i przy takiem obciążeniu prąd na dcm² będzie dopiero $J = \frac{37}{100} = 0,37$ amperów. Żadna smarowana płyta nie może być wyładowywana jednogodzinnym prądem, gdyż rozleciałaby się.

Konstrukcyjnie płyta dla wzmocnienia posiada żeberka (listwy) poprzeczne, widoczne i niewidoczne, podłużne, ukryte w płycie. Wzmocnień tych wewnętrznych niewidocznych płyta ma kilka.

Ołów płynny przy temperaturze 500—550° Celsjusza zapomocą odpowiedniego kompresora przy ciśnieniu 6 atmosfer zostaje wciskany do form. Czas lania jednej płyty przy tem urządzeniu i obsłudze jednego człowieka nie przekracza jednej minuty. Płyta wyjęta z formy zostaje prostowaną i oczyszczoną z wyprysków. Chorągiewki płyt są sztancowane, przez co unika się porowatości przy płytach. Płyta oczyszczona przechodzi do formacji.

Wytwarzanie masy czynnej — formowanie.

Formowanie płyty akumulatora — polega na tworzeniu masy czynnej na płycie. Formowanie jest najtrudniejszą i najodpowiedzialniejszą częścią fabrykacji akumulatorów.

Ze smarowanemi płytami jest mało trudności. Do smarowania bierze się wyższe i niższe tlenki ołowiu, minję Pb_2O_3 i glejtę PbO zaprawia się kwasem siarczanym następnie się je redukuje (przy płytach ujemnych) albo utlenia przy (płytach dodatnich). Formacja taka jest prosta dlatego też chętnie przez małe fabryczki stosowana.

Formacja płyt wielkopowierzchniowych w fabryce w Utracie odbywa się według najnowszych zdobyczy w tej dziedzinie. Zasada polega na tem, że na płycie trzeba najpierw wytworzyć porowatą gąbczastą warstwę ołowiu.

Do tego służą różne chemikalja. Bardzo dobrze nażera ołów kwas azotowy i octowy pod wpływem prądu; ołów w tych kwasach robi się porowaty i gąbczasty. Fabryka w Utracie nie używa tych kwasów, gdyż trudno się ich potem pozbyć, a jeżeli je zostawić, to formowanie płyty idzie nadal.

Fabryka w Utracie używa do formowania sole potasu i tylko takie, które bardzo dobrze rozpuszczają się w wodzie, a to w tym celu, by po skończonej formacji doszczętnie się tych soli pozbyć. Formacja odbywa się w kadziach kamiennych, odpornych na kwas i chłodzonych wodą (wężownice), gdyż niezbędne jest utrzymanie pewnej temperatury. Natężenie prądu na jednostkę powierzchni powinno być nie mniejsze i nie większe niż ustalone przez praktykę, gdyż inaczej masa wytwarza się nierównomiernie, jest krucha i mniej się jej wytwarza. Płyty stawia się na przemian na biegun dodatni, a następnie na ujemny. Jako ujemnie uformowane płyty t. j. K. N. wychodzą z formacji płyty szare, t. zn. warstwa masy składa się z czystego, porowatego, gąbczastego ołowiu. Żeby otrzymać płytę dodatnio formowaną, trzeba ten gąbczasty ołów utlenić do PbO_2 — dwutlenku ołowiu przy pomocy ładowania na biegunie dodatnim. Formacja odbywa się przy napięciu prądu 65 Volt i ładuje się takowe 35—40 godzin najpierw dodatnim a później po wyładowaniu do O ujemnym biegunem.

Po wyjęciu płyt z formacji myje się płyty nadzwyczaj starannie, następnie przy pomocy pewnych chemikalij zabezpiecza się masę czynną od mechanicznych uszkodzeń w drodze podczas transportu. Po wysuszeniu płyty w suszarni i dokładnem przejrzeniu przez brakarza płyta gotowa jest do wysyłki.

Długotrwałość płyt wielkopowierzchniowych zależna jest w największym stopniu od formacji, dlatego też przed każdą formacją robi się analizę z płynów dla formacji i jaknajbardziej przestrzega przepisy co do natężenia prądu i czasu trwania reakcji.

Praktyka wykazała, że dobra płyta wielkopowierzchniowa, zrobiona z najlepszego ołowiu hutniczego, wytrzymuje 2000 naładowań i więcej. Żadna inna płyta nie wytrzymuje tej ilości. Większość płyt innych systemów nie wytrzymuje nawet połowy tej liczby naładowań.

(Dokończenie nastąpi).

Ze Związku Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych na Województwa Poznańskie i Pomorskie.

OKÓLNIK 10.

Następne Zebranie odbędzie się w poniedziałek, dnia 23. sierpnia b. r. o godz. 20, **na salce posiedzeń Restauracji Boulevard, Plac Nowomiejski 5,** z następującym porządkiem obrad :

a) Sprawozdanie Zarządu,
b) Sprawozdanie o zawiązaniu Koła w Bydgoszczy,
c) Przyjęcie członka,
d) Poradnia zawodowa,
e) Zatwierdzenie regulaminu Sądu Związkowego,
f) Wolne głosy.

O liczny udział P. T. członków, oraz o punktualne przybycie uprasza

Zarząd.

Uwaga: Zwraca się uwagę P. T. członków, że obecnie Zebrania odbywać się będą w nowym lokalu Restauracji Boulevard.

OKÓLNIK 11.

Zarząd Związku Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych na Woj. Poznańskie i Pomorskie Tow. zap. podaje niniejszem do wiadomości P. T. członków, że „Rynek Metalowy i Maszynowy“ należy uważać jako Organ naszego Związku.

Na wskutek powyższego, w przyszłości wszelkie komunikaty Zarządu, sprawozdania, okólniki itp. będą podawane do wiadomości członków wyłącznie za pośrednictwem Organu naszego, a obowiązkiem każdego członka jest zaabonować powyższe czasopismo, którego przedpłata dla członków została wyjątkowo zniżoną o 25%.

Zważywszy pozatem, że przychylne stanowisko Redakcji „Rynku Metalowego“, daje możność rozszerzenia i skonsolidowania działalności naszego Związku, Zarząd wzywa niniejszem wszystkich członków do najdalej idącego poparcia Organu, a przedewszystkiem zachęca niniejszem by we własnym interesie oraz interesie Związku, kierowali tam swe ogłoszenia i reklamy.

Abonament prosimy zgłaszać bądź bezpośrednio do Administracji „Rynku Metalowego“, ul. Wielka 10, bądź do Sekretarjatu Związku, ul. 27-go Grudnia 9. Zarząd.

Codzienne programy radjofoniczne

Warszawa, długość fali 480.

Godz. 3.00—3.15 po poł.: Wiadomości gospodarcze.
Godz. 5.00—5.30 po poł.: Wykład.
Godz. 5.30—6.30: Koncert.
Godz. 6.30—8.00: Odczyty.
Godz. 8.00—8.15: Wiadomości rolnicze.
Godz. 8.30—10.00: Przedstawienie wieczorne, urozmaicenia.
Godz. 10.30: Najnowsze wiadomości, znak czasu.

Berlin, długość fali 504 i 571.

Godz. 10.10 przed poł.: Podanie wiadomości o cenach detalicznych artykułów pierwszej potrzeby.
Godz. 10,15: Najnowsze wiadomości. Meteorologja.
Godz. 11—12.50 po poł.: Koncert poranny.
Godz. 12,20: Krótkie sprawozdanie giełdy berlińskiej.
Godz. 12,55: Sygnał czasu ze stacji w Nauen.
Godz. 1,15: Najnowsze wiadomości. Meteorologja
Godz. 2,20: Sprawozdanie z giełdy berlińskiej.
Godz. 3.10: Giełda płodów rolniczych. — Sygnał czasu.
Godz. 3,30—4,55: Koncert gramofonowy.
Godz. 5.00—6.30: Urozmaicenia popołudniowe.
Godz. 6.30: Podanie czasu, wskazówki dla domu, teatr.
Godz. 7.00—8.30: Wykłady.
Godz. 8.30: Różne reprodukcje wieczorne, poczem najnowsze wiadomości z dnia, sygnał czasu, meteorologja, wiadomości sportowe, teatr, służba filmowa.
Godz. 10.30—12.00 w nocy: Muzyka do tańca.

Zapytania, nadeszłe do działu informacyjnego Tow. Wydawniczego „KUPIEC“ w Poznaniu

Do każdego zapytania prosimy dołączyć 50 gr. Wszystkim interesentom odpowiadamy listownie często po kilka razy.

Nr. 1683. Która firma dostarcza maszyny do prasowania rur i kolan do piecy?

Nr. 1698. Prosimy o wskazanie źródła zakupu gałek porcelanowych do piecyków kuchennych (szabaśników)?

Nr. 1701. Które firmy hurtowe lub fabryki w Polsce wyrabiają piły różnego kalibru?

Nr. 1703. Które firmy lub fabryki dostarczają szatkownice do kapusty?

Nr. 1704. Która firma dostarcza puszki blaszane do modrego?

Nr. 1711. Która firma zakupi bednarkę zimno - walcowaną we wszystkich, potrzebnych wymiarach i w najlepszych gatunkach oraz bednarkę zimno - walcowaną do opakowania?

Nr. 1713. Gdzie można nabyć maszynki do wyrobu kitu szklarskiego?

Nr. 1715. Która firma w Polsce wyrabia diamenty do rżnięcia szkła (Glasschneider)?

Nr. 1716. Która firma wyrabia gwoździe (Drahtnägel)?

Nr. 1717. Która fabryka wyrabia łyżki blaszane (Martinstahllöffel)?

Nr. 1718. Która firma wyrabia noże kuchenne?

Nr. 1719. Która firma wyrabia noże do skrobania kartofli?

Nr. 1720. Która firma wyrabia widelce i noże?

Przegląd Dostaw

W dziale niniejszym podajemy przetargi, licytacje i konkursy rozpisane przez urzędy państwowe, komunalne i większe firmy. Każde słowo w „Przeglądzie Dostaw" obliczamy 10 groszy a tłuste słowo tytułowe po 50 groszy. Przy powtórzeniach 2× dajemy 10% rabatu, przy 3× 20% rabatu

Przetarg ofertowy.

Magistrat Stołecznego Miasta Poznania zamierza wydać w drodze przetargu publicznego wykonanie prac: ziemnych, murarskich, żelbetonowych i ciesielskich przy budowie domów na terenie Wodociągów Miejskich, Poznań-Dębiec.

Oferty należy oddać w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta na prace pp. przy budowie domów mieszkalnych na terenie Wodociągów Miejskich Poznań-Dębiec", do godz. 11, dnia 25 sierpnia 1926 r. w pokoju 11 podpisanego urzędu.

Wzory ofert wydaje się za opłatą w pokoju 12. Szczegółowe warunki, rysunki i t. d. wyłożone są do wglądu w pokoju 114 domu administracyjnego, ul. Grobla nr. 15, gdzie też udzielane będą wszelkie potrzebne wyjaśnienia w godzinach od 9 do 14.

Magistrat zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta, podziału prac pomiędzy kilku oferentów, wzgl. nieuwzględnienie żadnej oferty.

Miejski Urząd Budownictwa Naziemnego,
Poznań, ul. Nowa nr. 10, III p.

Publiczny przetarg.

W piątek, dnia 3-go września 1926 r. o godzinie 13-tej sprzedawane będą w urzędzie celnym w Lesznie, w drodze publicznego przetargu poniżej wyszczególnione towary:

14.27 kg. używanej odzieży,
213.00 kg.. wyrobów żeliwnych i żelaznych,
300.00 kg. koła łańcuchowego (cztery sztuki),
30.00 kg. kosze do pakowania towarów,
35.00 kg. koła zębate,
7,5 kg. wyrób z tkaniny bawełnianej (parasol ogrodowy).

Bliższe szczegóły licytacji poda Urząd w ogłoszeniu, które wywieszone będzie w urzędzie celnym od dnia 27 sierpnia br.

Kierownik Urzędu Celnego:
w z. Giera, kontroler celny.

Przetarg.

Dyrekcja P. K. P. w Katowicach sprzeda w drodze przetargu 4 używane parowozy o rozpiętości toru 785 m/m.

Wymienione parowozy znajdują się w dobrym stanie i można je oglądać w parowozowni w Miasteczku przy Tarnowskich-Górach.

Oferty należy składać w zapieczętowanych kopertach do dnia 2-go września b. r., godziny 12-tej w D. K. P. w Katowicach, z napisem na kopertach: „Oferta na zakup parowozów wąskotorowych". Przed złożeniem ofert należy wpłacić do Głównej Kasy Kolejowej w Katowicach wadjum w wysokości 5% od oferowanej sumy, których kwity winny być dołączane do sumy.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo po otwarciu ofert i w razie nieuzyskania nominalnej ceny wartościowej, wyznaczyć przetarg ustny w ciągu następnego tygodnia.

Szczegółowych wyjaśnień udziela Wydział Mechan. D. K. P. w Katowicach, pokój Nr. 60, pdzie również można otrzymać warunki kupna.

Przetarg uzyska ważność po zatwierdzeniu go przez Ministerstwo Kolei.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach.

Przetarg.

VIII. Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Toruniu ogłasza przetarg na zakup 3000 żarówek od 10—50 świec 220 volt.

Oferty w zapieczętowanych i zalakowanych kopertach zaopatrzonych napisem „Oferta na żarówki" ze złożeniem wadjum w wysokości 200 zł składać należy w Kancelarji VIII. Okręg. Szef. Budownictwa w Toruniu, Szumana 4, do dnia 27 sierpnia rb.

Warunki przetargu będą wywieszone na tablicach ogłoszeniowych 1) w VIII. Okręg. Szef. Budownictwa i Magistracie m. Torunia i 2) Magistratach m. st. Warszawy, Poznania i Bydgoszczy.

VIII. Okręgowe Szefostwo Budownictwa Toruń.

Licytacja.

W dniu 26 sierpnia 1926 roku o godzinie 10 rano odbędzie się na składnicy kolejowo-celnej (gmach Ekspedycji Towarowej) **licytacja następujących towarów:**

1. próżne kosze, wóz meblowy,
2. wyroby żelazne, naczynia blaszane, emaljowane, gwoździe obuwnicze i wyroby porcelanowe.

Wymienione pod 2., pod warunkiem wywozu zagranicę.

Bliższe dane w ogłoszeniu wywieszonem w Urzędzie Celnym. Wzywa się odbiorców do wykupu towarów przed terminem licytacji, inaczej stracą strony prawo rozporządzania niemi.

Urząd Celny Bydgoszcz.

Ogłoszenie przetargu.

Kierownictwo Centralnej Składnicy Lotniczej w Dęblinie na podstawie zezwolenia Ministerstwa Spraw Wojskowych, Dep. Lotn. L. 3289/26. Ż. P. Techn. z dnia 26. VI. 1926 r., ogłasza przetarg publiczny na sprzedaż blachy cynkowej, blachy żelaznej grubej ocynkowanej i żelaznej cienkiej pobielanej w ilości około 4.000 kg. i skrzyń drewnianych w ilości około 900 szt. w wymiarze od 1 mtr. do 6 mtr. długości, w tem około 100 szt. skrzyń masywnych okutych i obitych blachą cynkową.

Przetarg ofertowy odbędzie się w dniu 1 września 1926 r. w magazynach Centr. Składn. Lotn. w Dęblinie.

Oferty na kupno wymienionych przedmiotów w całości blachy lub skrzyń, należycie ostemplowane, z dołączeniem kwitu na złożone wadjum w Komisji Gospodarczej Szpitala Wojskowego Dęblin w wysokości 5% oferowanej sumy, należy składać w zalakowanych kopertach w wyżej podanym terminie w Kancelarji K-twa Składnicy Lotniczej.

W ofertach należy podać cenę jednostkową za 1 kg. blachy cynkowej i za 1 skrzynię, zależnie od wymiarów tejże i gatunku.

Przeznaczone na sprzedaż przedmioty znajdują się w magazynie Centr. Składn. Lotniczej w Dęblinie, gdzie można je oglądać codziennie, prócz niedziel i świąt, w godzinach od 8 do 12, po uprzedniem otrzymaniu przepustki z Kierownictwa.

Na miejscu udzielane będą bliższe informacje i szczegóły o warunkach sprzedaży.

Władza wojskowa zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta, oraz przeprowadzenia przetargu ustnego.

Kierownik Centr. Składn. Lotn.
L. dz. 3280/26.

Przetarg.

Kierownictwo budowy Gmachu Województwa i Sejmu Śląskiego w Katowicach rozpisuje na dzień 26 sierpnia 1926 r. przetarg nieograniczony na:

1. Krycie dachów żelazno-betonowych płaskich cementem drzewnym względnie Presskiesem,
2. Krycie dachów żelazno-betonowych korjolitem, ruberoidem wyrobu krajow. albo zagraniczn. względnie materjałem o podobnych właściwościach.

Oferty na powyższe roboty należy składać w kopertach zapieczętowanych z napisem: „Oferta na krycie dachów żelazno-betonowych“ do godz. 12, dnia 26 sierpnia 1926 r. w biurze Kierownictwa budowy przy ulicy Jagiellońskiej w Katowicach, gdzie nastąpi otwarcie ofert.

Odnośne formularze wraz z opisem i planami dachów otrzymać można w biurze Kierownictwa budowy codziennie w godzinach od 9—17, gdzie udzielone będą wszelkie informacje. Do oferty należy dołączyć wadjum w wysokości 3% oferowanej sumy ogólnie, w gotówce lub papierach wartościowych, posiadających zabezpieczenie pupil. ewentualnie w formie listów gwarancyjnych Banków upoważnionych do tego przez Ministr. Skarbu.

Oferty bez załączonego wadjum nie będą brane pod rozwagę. Kierownictwo budowy zastrzega sobie wolny wybór oferenta.

Kierownik Budowy Gmachu Województwa i Sejmu Śląsk.
(—) inż. **Stanisław Tabeński.**

Ogłoszenie.

Urząd Wojewódzki w Lublinie ogłasza, że w dniu 3 września rb., o godzinie 11, w maj. państwowym Okszowie, gminy Krzywiczki, pow. Chełmskiego, odbędzie się sprzedaż przez licytację kotła parowego o powierzchni ogrzewalnej 30 mt. kw. z jednym buljerem. Długość kotła 6 000 mm. (szerokość 1.200 mm. długość buljera 5 600 mm., szerokość 750 mm.), grubość blachy w kotle 10 mm., w buljerze 8 mm., waga ogólna ok. 3.600 klg.

Cena wywoławcza 6.500 zł.

Za Wojewodę Lubelskiego
Naczelnik Wydziału w z. **Sekutowicz.**

Departament VII. Int. M. S. Wojsk. zwraca uwagę na mający się odbyć w dniu 28 sierpnia r. b.

przetarg nieograniczony na dostawę menażek

Szczegółowe wezwanie ogłoszono w Monitorze Polskim z dnia 4 sierpnia r. b., w Polsce Zbrojnej z dnia 8 sierpnia oraz w Kurjerze Warszawskim z dnia 8 sierpnia.

Państwowe Nadleśnictwo Żołędowo

p. Maksymiljanowo sprzeda dnia 24 sierpnia 1926 roku przed południem o godzinie 9 w oberży p. Mikulskiego w Żołędowie przez licytację **około 60 m³ budulcu sosnowego oraz większą ilość drewna opałowego** z leśnictwa Jagodowo, Zdroje, Strzelce i Nowymostek. Płacić należy rendantowi obecnemu przy sprzedaży.

Przetarg

na budowę 12 murowanych domów mieszkalnych dla robotników w bliskości stacji Łapy.

W dniu 24 sierpnia 1926 roku w Dyrekcji K. P. w Wilnie, ul. Słowackiego 2, odbędzie się przetarg na powyższe roboty. Do przetargu dopuszczone zostaną jedynie firmy budowlane zarejestrowane, które wykażą się wykonanemi budowlami, przyczem Dyrekcja Kolei Państw. w Wilnie zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, bez względu na wysokość oferty. Wadjum w sumie 8 000 zł gotówką lub w papierach wartościowych, należy składać w Wydziale Rachunkowym Dyrekcji. Kwit winien być dołączony do oferty. Oferty bez wadjum uwzględniane nie będą. Szczegółowe plany, techniczne warunki i warunki przetargu, można oglądać w Wydziale Drogowym Dyrekcji, pokój nr. 3, od godz. 10—12, od dnia 4 sierpnia, codziennie.

Dyrekcja Kolei Państw. w Wilnie.

Wezwanie do składania ofert.

Departament VI. M. S. Wojsk. ogłasza nieograniczony przetarg, na wykonanie i dostawę 5000 szt. gaśnic pianowych, 600 sztuk proszkowych, tyleż naboi zapasowych, 30 sikawek ręcznych, 2 moto-pompy i węży tłoczących parcianych 8000 m. b. Powyższe przedmioty winny ściśle odpowiadać opisom i warunkom technicznym, które wraz z rysunkami można oglądać w Dep. VI. Bud. M. S. Wojsk. ul. Nowowiejska 5, (pokój Nr. 533), codziennie prócz dni świątecznych od godziny 9—11.

Przepisowe oferty w 3 egzemplarzach, opatrzone opłatą stemplową, w zapieczętowanych lakiem kopertach na każdy przedmiot oddzielnie z napisem: „Oferta na dostawę (wymienić nazwę zaoferowanego przedmiotu)“, należy składać pod wyżej wskazanym adresem do dnia 2 września 1926 r. do godziny 10-ej, w którym to dniu o godz. 12-ej nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Oferenci winni złożyć wzory w Głównych Składach Służby Lądowej Warszawa-Powązki do dnia 1 września rb.

Próby gaśnicami odbędą się dnia 4-go września o godz. 10-ej na Placu Głównych Składów Służby Lądowej na Powązkach.

W ofertach, sporządzonych pg. urzędowego wzoru, winny być podane ceny stałe za sztukę w złotych, loco franco Główne Składy Służby Lądowej Warszawa-Powązki, oraz stwierdzenie, że oferent dokładnie jest zaznajomiony z przepisami o dostawach wojskowych O—10—1922 r. i że się tym przepisom dobrowolnie poddaje.

Do oferty należy dołączyć:

1) Świadectwo o solidności kupieckiej, wystawione przez Izby Przemysłowe, lub władzę polityczną I instancji.

2) Urzędowy wyciąg z rejestru handlowego, wystawiony przez właściwy urząd.

3) Dowód z odpisami złożenia wadjum w wysokości 3% oferowanej ceny dostawy, zabezpieczającego ważność oferty. Wadjum w gotówce lub państwowych papierach procentowych, winno być złożone w Centralnej Kasie Państwowej w Warszawie, lub Kasie Skarbowej właściwego okręgu.

Termin ważności ofert obowiązuje oferentów 14 dni, licząc od daty przetargu.

W razie przyjęcia oferty, wadjum zostanie zaliczone, jako kaucja na zabezpieczenie dotrzymania wszystkich warunków dostawy.

Oferty, nieodpowiadające wyżej wymienionym wymaganiom, lub złożone po upływie wskazanego terminu nie będą rozpatrywane.

Departament VI Budownictwa zastrzega sobie prawo zmiany ilości przedmiotów dostawy, oraz swobodę w ocenie i wyborze ofert.

Szef Departamentu VI Budownictwa:
(—) **Wieliński,** Inżynier.

Ogłoszenie.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie podaje do wiadomości, iż w dniu 31 sierpnia 1926 roku o godz. 12-ej w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych (W. Pohulanka 24) odbędzie się przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na eksploatację terenów karpinowych w Nadleśnictwach: Wileńskiem, Rudnickiem, Ławaryskiem, Uszańskiem, Stołpeckiem, Dokszyckiem, Duniłowickiem, Smorgońskiem, Lidzkiem, Trockiem, Międzyrzeckiem, Koniawskiem, Orańskiem, Baksztańskiem, Trabskiem, Mostowskiem, Wiszniewskiem i Nalibockiem, oraz przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż poszczególnych **drzew na pniu w Nadleśnictwach** Dyrekcji: Baksztańskiem, Uszańskiem, Święciańskiem, Bracławskiem, Dokszyckiem i innych.

Wykaz jednostek licytacyjnych, warunki przetargowe, szematy umów i ofert są do przejrzenia w godzinach urzędowych w D. L. P. w Wilnie, pokój Nr. 7.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie.

Przetarg publiczny.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza niniejszem przetarg publiczny w dniu 8-go września 1926 roku na sprzedaż bitego szkła (stłuczki), znajdującej się w Magazynie Zasobów na stacjach:

Wilno, Towarowa, około	6 629	klg.
Łuniniec, około	250	„
Grodno, około	800	„
Brześć, około	3 222	„
Wołkowysk, około	800	„
Świsłocz, około	80	„
Czeremcha, około	160	„
Łapy, około	3 570	„
Baranowicze, około	1 225	„
Białystok, około	14 000	„
Lida, około	1 055	„
Nowo-Wilejka, około	7 000	„
Ogółem około	38 791	klg.

oraz na stacji Wilno, Towarowa, szkła bitego z drutem (pancernego) około 6 500 klg.

Szkło to można oglądać w każdym z wymienionych Magazynów.

Ofertę w zapieczętowanej kopercie z napisem:

„Oferta na kupno szkła bitego do przetargu w dn. 3 września 1926 roku", należy nadesłać do Prezydjum Dyrekcji K. P. w Wilnie, ul. Słowackiego nr. 2, do godz. 10-tej, dnia 3-go września 1926 roku.

W ofercie należy podać:
1. cenę za 1 kg. netto loco powyższe Magazyny Zasobów;
2. oświadczenie oferenta, że wymienione szkło zostało obejrzane przez oferenta, że stan takowego jest mu wiadomy;
3. ilość, na którą reflektuje;
4. że ceny są ważne na przeciąg trzech tygodni od daty przetargu.

Łącznie z ofertą należy nadesłać kwit Kasy, którejkolwiek z Dyrekcji P. K. o wpłaceniu, tytułem wadjum, 5 proc. od zaoferowanej sumy.

Opakowanie, naładunek i przewóz obciążają kupującego.

Informacje w sprawie sprzedaży udzielane są w pok. nr. 40, w Wydziale Zasobów Dyrekcji K. P. w Wilnie, od godz. 13—14-tej.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie
Wydział Zasobów.

Ogłoszenie.

Starostwo Sarneńskie, Województwa Poleskiego ogłasza, że na pokrycie zaległej daniny lasowej w myśl art. 12 ustawy z dnia 6-go lipca 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 676) i § 31 rozporządzenia wykonawczego M. R. P. z dnia 25-go września 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 823) o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju, w dniu 27-go sierpnia 1926 roku, o godzinie 11, w lokalu Starostwa Sarneńskiego (referat odbudowy), odbędzie się publiczna licytacja ofertowa zasekwestrowanych materjałów drzewnych w stanie wyrobionym (zimowego cięcia okorowanych), znajdujących się na placu wąskotorowym „Jeziércy" w lasach majątku Bielskowola, gm. Bielskowolskiej, pow. Sarneńskiego, należących do Braci Gotesmanów, a stanowiących: 300 kloców sosnowych, długości 12 m. b., grubości od 25—30 cm., razem około 233 m³, 800 szt. długości 8 m. b., grubości od 22—26 cm., około 292 m³ i 400 szt. długości 6 m. b., grubości od 18—22 cm., około 75 m³, co razem stanowi około 600 m³ (odległość od kolei normalnotorowej st. Czartorysk do 20 klm., a od rzeki spławnej „Styr" do 5 klm.).

Cena wywołacza od 1 mtr.³ 4 złote.

Osoby, mające zamiar przystąpić do licytacji, winny najpóźniej do dnia 27-go sierpnia 1926 roku, do godz. 11 rano, wnieść do Starostwa Sarneńskiego pisemną ofertę i złożyć wadjum w wysokości 10 procent oferowanej sumy.

Po zatwierdzeniu sprzedaży przez pana Wojewodę Poleskiego, nabywca otrzyma asygnatę na zakupione materjały drzewne po uprzedniem wpłaceniu do Kasy Skarbowej w Sarnach zaoferowanej kwoty całości.

Na wypadek, gdyby przy otrzymaniu materjałów okazała się nadzwyżka, to kupujący obowiązany za zbywającą ilość dopłacić w tymże stosunku.

Wyznaczone do sprzedaży materjały oglądać można na miejscu znajdowania się ich w lesie majątku Bielskowola.

M. Sarny, dnia 5 sierpnia 1926 roku.

(—) A. Szmidt, Starosta.

Ogłoszenie licytacji.
(Powtórne)

Starosta Drohiczyński ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż 820 m³ brzozy i olchy i 308 m³ sosny użytkowej na pniu z drzewostanów maj. Owzicze-Smolnik, gm. Osowce.

Termin zgłaszania ofert z dowodem wpłacania wadjum w kwocie 200 zł. do Kasy Skarbowej w Drohiczynie, upływa w dniu 7 września r. b. o godzinie 12-ej.

Warunki przetargu do przejrzenia w Starostwie codziennie w godzinach urzędowych.

Starosta Drohiczyński: w z. (—) **Dłużniewski.**

Ogłoszenie.

Niniejszem oznajmia się, że w Państwowem Nadleśnictwie **Przewodnik** odbywać się będą Licytacje na drzewo użytkowe, drągi i drzewo opałowe w następujące dnie:

dnia 24. sierpnia 1926; dnia 6. września 1926; dnia 21. września 1926; dnia 5. października 1926; dnia 19. października 1926 r., w oberży p. Groszkowskiego w Przewodniku o godz. 9 rano. — Warunki sprzedaży zostaną ogłoszone przed licytacją.

Płacić należy rendantowi przy sprzedaży.

Nadleśniczy.

3000 mtr. kamienia

na bruk złożonego w odległości 2-ch klm. od przystanku kolejowego Żyzniewo, drogi żelaznej Ostrołęka — Łomża i 5 klm. od stacji Śniadowo tejże drogi, sprzeda Wydział Powiatowy w Łomży.

Oferty z podaniem ceny nadsyłać w terminie do 1 września 1926 roku do Wydziału Powiatowego w Łomży.

Ogłoszenie.

Dnia 24 sierpnia o godzinie 1-ej po poł. w **Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu,** ul. Lubelska Nr. 53, odbędzie się przetarg ustny i ofertowy na sprzedaż szlaki cynkowej, znajdującej się w N-wie Olkusz, obr. Hutki, w oddziale 52. Warunki licytacji można przejrzeć w D. L. P. w Radomiu, w godzinach urzędowych za wyjątkiem świąt i w N-wie Olkusz, oraz w wydawnictwie Tygodnika „Przemysł i Handel" w Warszawie, ul. Elektoralna 2.

Wezwanie do składania ofert.

Korpus Ochrony Pogranicza ogłasza nieograniczony przetarg na dostawę 400.000 szt. haceli ostrych.

Hacele winny ściśle odpowiadać warunkom technicznym ustalonym przez Dep. II Kaw. M. S. Wojsk. i „Instrukcji weter.", Wet. 6/1923 r., wymiar 1.

Oferty na przepisowych wzorach wraz z wzorami haceli i wadjum w wysokości 3 procent oferowanej sumy dostawy w zalakowanych kopertach firmowych z napisem „Oferta na dostawą haceli do L. 7243/KOP. z dnia 26 lipca 1926 r.", składać należy w kancelarji Dowództwa K. O. P., pokój Nr. 7, najpóźniej do dnia 24 sierpnia 1926 r., godz. 10-tą.

Dowództwo K. O. P. zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, jakoteż zmiany w ilościach dostawy.

Przetarg odbędzie się 24 sierpnia 1926 r. o godz. 10.30 w Dowództwie K. O. P. ul. Nowy Świat 69.

Dowództwo K. O. P.

Ogłoszenie konkursu.

Gmina miasta Wadowic rozpisuje konkurs na posadę BUDOWNICZEGO MIEJSKIEGO.

Kandydaci z nieprzekroczonym 40 rokiem życia, posiadający ukończoną średnią szkołę przemysłową z działu budownictwa lądowego, oraz uprawnienie do samoistnego prowadzenia robót budowniczego, mogą wnieść podanie do Magistratu miasta Wadowic, najdalej do dnia 31-go sierpnia rb.

Dzierżawy, zastępstwa, personal, sprzedaże itd.

Poszukuję dla mego brata w 19-tym roku życia

posady jako **ucznia**

w zawodzie ślusarsko-mechanicznym lub elektrotechnicznym, z wolnem utrzymaniem. Ewntl. w zamian mógłby prowadzić w wolnych chwilach książkowość firmową w języku polsko-niemieckim. Łaskawe oferty proszę nadsyłać do Admin. „Rynku Metal. i Maszynowego" pod **„Praktykant"** za nr. 2954

WSPÓLNIKA

z 15 000, poszukujemy do organizującej się mleczarni. Zgłosz. spieszne, listowne. **Brodnica n. D., Przykop 33, Grabianka.** 921

MAGISTRAT MIASTA BEŁCHATOWA

poszukuje przedsiębiorcy do elektrowni 10 000 mieszkańców. Zgłoszenia do września. 930

URZĄDZENIE FABRYCZNE

30 maszyn mechanicznych, jak: tokarki strugarki, wiertarki, frezarki i t. d.
Kocioł parowy 6 atm. Motor 30 P. S. Dynamo, Baterja.
Lejarnia — 2 piece z modelami w całości lub pojedyńczo do sprzedania.
2953
JAN DEIERLING. POZNAŃ, SZKOLNA 3.

NOWE SAMOCHODY

Delage, torpedo 6-osobowe, Standard, torpedo 4-osobowe, po cenach przystępnych, poleca ze składu **Zachodnie Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu, Sp. Akc., Warszawa, Senatorska 10, tel. 409-47.** 916

ELEKTRYCZNE MOTORY

dynamomaszyny nowe, używane. Wypożyczanie. Zamiana prądu stałego na zmienny. — Przeuzwojenia, reperacje wszelkich maszyn oraz aparatów elektrycznych. Wykonanie gwarancyjne. **Elektrotechniczne Zakłady Przemysłowe — Kraków, Tomasza 32.** 917

Lokomobilę Wolfa

12 H. P. nową, przewoźną, zbudowaną w 1925 roku według najnowszych zdobyczy techniki, sprzedamy korzystnie ze składnicy w Poznaniu.
Wydział Handlowy Zjednoczenia Producentów Rolnych T. zo. p. Poznań, ul. Pocztowa 30
2955

POMPA

parowa nowa, patent Voit, wyrób firmy Schaeffer i Budenberg, wielkość 4 — D. 150 x 100 x 220 mm. wydajność 225 litr/min., korzystnie
2927 **do sprzedania.**
Janczewski i Freymark, Warszawa, Mokotowska 49.

2943 **Dynamomaszyny**

do sprzedania: 1 – 235 volt 760 amp, 450 obr; 1—235 volt 415 amp, 355 obr.; 2—235 volt, 190 amp. 1.100 obr.; 1 - 235 volt 140 amp. 350 obr.; 1 440 volt 200 amp., 790 obr. Strugarki do metali: 1 – 600 mm. szer., 2,500 mm. dług.; 1 - 700 mm. szer., 2,000 mm. dług. **L. Warwasiński, J. Wojakowski w Radomsku.**

SAMOCHÓD (LIMUZYNA) MARKI BENZ

i półciężarowy marki Chevrolet

do sprzedania. Obejrzeć: Warszawa, Praga, Radzymińska 67, skład Towarzystwa Oleum, od 8—3-ciej. Porozumieć się: **Towarzystwo Oleum, Mazowiecka 7; tel. 109-01.** 931

Sprzedam pracownię

o 250 m2. z czteropokojowem mieszkaniem i gruntem (który nie koniecznie musi być razem zakupiony), oraz następującem urządzeniem: 5 PS. motorów, 3 wahacze (balancjery), 3 wiertarki, 2 tokarki, 3 tłoczarki (wybijarki), 1 szlifierka i wyginarka, małe młoty wahakowe (podrzutkowe) i młoty mechaniczne (baby-kafary kuźnicze), autogenicz, spawacz, nożyce do żelaza, ⌞ i ⊘ blachy oraz wiele innych narzędzi.
OTTO BINKOWSKI, Solec Kujawski. 2878

BECZKI ŻELAZNE

od oleju lnianego, sprzedamy! Żelazne z czarnej blachy, omalowane, 200 kg. — 18 zł, żelazne ocynkowane 200 kg. — 30 zł, żelazne ocynkowane 350 kg. — 50 zł, żelazne ocynkowane 500 kg. — 65 zł. **Perek i Spółka, Poznań, Cieszkowskiego 8.** 927

KOCIOŁ

z blachy żelaznej, okrągły, (członowy) nowy t. zw. Ringgliederkessel, o pow. 7m2 do instalacji kąpielowej lub ogrzewania wodnego, korzystnie do sprzedania. **Janczewski i Freymark, Warszawa**
2926 **Mokotowska 49.**

LOKOMOBILA MOTOROWA

do młockarni i t. p., nowa, 12 konna, firmy „Deutz", typ „Colonja", na benzol, benzynę, naftę, spirytus, okazyjnie do sprzedania w fabryce kamieniarskiej **Alfreda Fiebigera w Kaliszu, ul. Górnośląska 102.** 922

MAGIEL Z ELEKTRYCZNYM POPĘDEM

i kontaktorem, tanio sprzeda **Böhm, Katowice — Poprzeczna nr. 14.** 919

Samochód

kryty, marki „Metalożyk-Bergmann" 6-cio osobowy w dobrym stanie — o sile 19/55
korzystnie sprzeda
St. Tokarski, Inowrocław, Dworcowa 12.
2960

2 młocarnie parowe 2931

150 cm. szerokości bębna, wyremontowane w Zakładach Metalurgicznych Pniewy, oraz **motor ropny** przewozowy „Ursus" 7 koni, bardzo mało używany, okazyjnie do sprzedania ze składu natychmiast.
M. STEINHAUS, Lwów, Grodecka 10a.

OKAZYJNA SPRZEDAŻ!

Koła linowe (pasowe).
Tarcze żelazne dwojone i pojedyńcze każdego wymiaru ⊘ od 2000 mm. do 250 mm.
Wieszaki (konsole) ścienne, wiszące i stojące z łożyskami (samosmarami) różnej średnicy.
Metal łożyskowy gwarantowanej zawartości o/o o/o. 260 kg. metalu 50o/o po 6 zł za kg., 173 kg. metalu 75o/o po 11,80 zł za kg.
Oferty do administracji „Rynku Metalowego i Maszynowego" pod nr. **2958.**

Samochód Opel

10/20 P. S, 6 osobowy, w dobrym stanie do nabycia. Informacje w firmie **Zagórski i Tatarski, Bydgoszcz** Warszawska 24. Tel. 1435. 2924

Składnica gum i przyborów samochodowych.
——— Parowy zakład wulkanizacyjny. ———

HALA WYSTAWOWA

przenośna, około 1 800 m² podłogi, 7 m. wysoka, rozpiętość ca. 13 m., bez słupów wewnętrznych, nadająca się jako hala fabryczna, hala targowa, magazyn, sala do zabaw, sala do zebrań i t. p., tanio do sprzedania. Informacji udziela firma **Jan Broda, Toruń.** 920

NADZWYCZAJNA OKAZJA!

23 szt. Elektromotorów, jak nowych, z rozrusznikami prądu stałego

1 szt. 220 Volt 1½ K. M. 1500 obr. F-my Elektromotoren-Werke „Kaiser"
1 szt. 220 Volt 1,1 K. M. 1980 F-mv A. E. G
21 szt. 440 Volt 1,1 K. M. 1650 obr. F-my Schumanns Elektr.-Werke Leipzig

oddaje z powodu innych dyspozycyj.

Zapytania skierować proszę pod **„Elektromotor"** do „Rynku Metal. i Masz." za nr. **2937**.

2 DŹWIGARY I N. P. 28 cm.

7,60 m. długie, korzystnie do oddania. **H. Scharmach, Brodnica (Pomorze), ul. Paderewskiego 4.** 936

2 MOTORY BENZOLOWE

1 motor 6—8 P. S., 1 motor 2 P. S., bardzo korzystnie do sprzedania. **Teofil Szczepański, Bydgoszcz, Szczecińska nr. 9. Tel. 867.** 937

MOTOR 10 P. S.

Jähne et Sohn, 1 500 zł, tokarkę 4 mtr. 600 zł, sprzedam. **Wieruszewski, Pobiedziska.** 925

Maszyna parowa

70 K. M. fabrykat Christoth Görlitz i

Lokomobila Lanz

25 K. M. w ruchu, na sprzedaż.

Zgłoszenia do Adm. „Rynku Metal. i Masz". pod nr. **2956**

Do sprzedania 2933

WÓZ z pod MOTORU

nadający się pod ciężary na bitym gościńcu **2 pulsometry** używane, jeden prawie nowy oraz **10 beczek oliwy** używanej. Wiadom.:
A. GRUCA BOCHNIA, ul. Wygoda 1402

Do sprzedania!

WALEC DO SREBRA I METALI na popęd ręczny i maszynowy, fabrykat Krause Lipsk, w zupełnie dobrym stanie, szerokość walca 38 cm., grubość 18 cm., waga całego walca około 1000 kg. Cena 3000 zł. **3 APARATY DO SAMORODNEGO SPAWANIA** (Autogeneschweissung) zupełnie nowe, z przyborami, wyrób zagraniczny. Cena za sztukę 800 zł. — — Wiadomość: **Feliks Woźniak, Kraków, Stradom 8.**
2964

Lokomobila stacyjna

fabr. Jähne et Sohn, Landsberg, 35 H. P., 8 atm., z przedpaleniskiem, wyciąganą kotliną, 2 cylindrową, 2 koła zamachowe z pompą, inzektorem i kominem żelaznym. Rok budowy 1910, mało używana i w stanie roboczym, jak nowa za cenę zł 12 000,— na sprzedaż. Solwentnym kupcom ew. na kredyt paromiesięczny. Zgłoszenia pod adr.
2962 **T. Jeliński, Bydgoszcz, ulica Petersona nr. 14.**

MASZYNY i urządzenia młynarskie

nowoczesne, używane lecz w dobrym stanie, **korzystnie do nabycia.** 2963

Zgłoszenia uprasza się nadsyłać do **„PAR" Poznań,** Al. Marcinkowskiego 11 **pod nr. 33,11!**

DŹWIGI RĘCZNE i MECHANICZNE

wciągi śrubowe, bloki linowe itd. wyrabia i dostarcza 2961

Warszawska Fabryka Maszyn Windowych „SIŁA" — WARSZAWA
ulica Chłodna 5. — Telefon 47-78.

AUTOMOBIL STEYR

1250—6-cylindrowy, 6-osobowy, prawie nowy, okazyjnie sprzeda **Orlicki, Kraków,** ul. Grzegorzecka. 150

Autobus z luksusowem wykończeniem, marki „Berliet" 27 osobowy, tylne koła podwójne, 4-o biegowy, mało używany — do sprzedania. Fotografja na żądanie. Zgłoszenia: **Magistrat w Stawiszynie,** pow. Kaliski. 103

LOKOMOBILĘ WOLFFA 30 K. M.

prasę do filtrowania (Filterpresse), dynamo 14 K. M. i inne maszyny sprzedamy korzystnie. Zgłoszenia przyjmuje **Wytłocznia Oleju. Pleszew, Wielkopolska.** 934

Chłodnicę do Packarda

1½ ton, sprzedam. — kupię szaping używany mały. Wiadomość: **Kamper, Warszawa,** Krochmalna 59, prócz świąt. 129

AUTOBUS 135

jak nowy, marki europejskiej „Breliet" z elektrycznem światłem, nowemi oponami zapasowemi, dwoma w biegu, gotów do odjazdu przy kupnie, dlatego, iż na moją turę za mały, korzystnie na sprzedaż. Zgłosz.: **Kiosek, Chełmno,** Dworcowa (Pom).

KUPNA

Poszukuję celem kupna 2945

lokomobilę parową

o sile 75 do 100 KM, dobrze utrzymaną. Oferty proszę nadsyłać do właściciela tartaku
Edwarda Rahna w Zajezierzu, pow. Inowrocław.

MOTOR ELEKTRYCZNY

440 volt, o sile 3—5 koni, używany, lecz w dobrym stanie, kupię. Oferty z podaniem ceny przyjmuje **Leon Hoffmann — Leszno, Poniatowskiego 2 a.** 915

KOSIARKĘ DO TRAWY

używaną, kupię. **Becker, Tarnowo, Poznań - Zachód.** 932

GARNITUR MŁOCARNIANY, BENZYNOWY

albo parowy, w dobrym stanie, kupię zaraz. Zgłoszenia: **Zarząd dóbr Rogi — poczta Podegrodzie ad Stary Sącz.** 918

Zakłady J. John w Łodzi.

Towarzystwo Akcyjne Fabryk Budowy Transmisyj, Maszyn i Odlewnia Żelaza, J. John w Łodzi, jest tamże jednem z najstarszych, a w dziedzinie metalurgji i budowy maszyn najpoważniejszych przedsiębiorstw. Renoma zakładów tych wytwórczych sięga hen poza granice kraju, bowiem zaopatrywała ona wyrobami swemi rynek rosyjski i doskonałe nowoczesnej technice odpowiadające maszyny narzędziowe, wychodziły również nawet na rynek niemiecki. Fabryka w specjalizacji swej buduje pędnie, czyli transmisje, łożyska, samosmary, sprzęgła kłowe i cierne, koła pasowe i linowe, zębate, ozdłowe i stożkowe, naprężacze pasów, kierowniki pasów i t. d. Dalej, znanemi są zakłady John z syryjnej budowy maszyn narzędziowych, jak: tokarek pociągowych, szybkotnących z wałkiem pociągowym do toczenia i śrubą pociągową do gwintów oraz wiertarek kolumnowych ze skrzynką biegów na 8 szybkości. Fabryka omawiana wytwarza również oryginalne kotły Strebel'a do ogrzewań centralnych oraz walce młyńskie, ruszty własnego systemu i wszelkie odlewy. — Utrzymywane przez przedsiębiorstwo własne biura sprzedaży w Warszawie, Lwowie, **Poznaniu, ul. Cieszkowskiego 8**, w Krakowie, Katowicach i Lublinie, świadczą wymownie o rozmiarach produkcji i zbytu tej firmy. Dokładny adres odnośnych miejsc sprzedaży znajdą Czytelnicy w ogłoszeniu, zamieszczanem stale w piśmie naszem. Konkurencyjne zdolne i poważne przedsiębiorstwo to polecamy szczególniejszej uwadze i poparciu sfer interesowanych. p.